

Mariusz Kowalski (2)

Recenzja litewskiego podręcznika do geografii: Šalna R., Baubinas R., Mačiulytė J., Padriežas V., Tuskunienė V., Žolynas M. G., 2007, *Ziemia, klasa 10*, Briedis, Vinius.

Przedmiotem recenzji jest podręcznik do Geografii wydany w języku polskim i przeznaczony do nauczania w klasie 8. Autorami publikacji są R. Šalna, R. Baubinas, J. Mačiulytė, V. Padriežas, V. Tuskunienė, M. Žolynas. Został on wydany w roku 2007 przez wydawnictwo Briedis i jest pomyślany jako część serii, zatytułowanej „Ziemia”. Podręcznik jest tłumaczeniem litewskojęzycznego pierwowzoru, przeznaczonego do nauczania w klasach z litewskim językiem wykładowym. Autorem tłumaczenia jest Jan Sienkiewicz. Podręcznik liczy 144 strony.

Podręcznik poświęcony jest geografii gospodarczej ogólnej. Kolejne rozdziały przedstawiają główne działy gospodarki. Rozdział 1 prezentuje ogólne zagadnienia dotyczące gospodarki światowej. Rozdział 2 zajmuje się zasobami i energetyką, Trzeci porusza zagadnienia geografii przemysłu. Czwarty podejmuje temat bioprodukcji (rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo), Piąty zajmuje się geografiami usług. Z uwagi na ogólny charakter podręcznika, treści poświęconych Polsce nie ma zbyt dużo. Szczegółowe zagadnienia dotyczą najbardziej znaczących pod względem gospodarczym państw świata (USA, Japonia, Chiny) lub, ze zrozumiałych względów, Litwie. W podręczniku dla polskich uczniów przydałoby się jednak więcej informacji o Polsce. Podręcznik jest jednak wiernym tłumaczeniem wersji litewskojęzycznej.

Informacje dotyczące Polski nie budzą zbyt wielu zastrzeżeń. W porównaniu z innymi krajami świata miejsce Polski w światowej gospodarce (średnia pozycja) zostało przedstawione poprawnie. Zauważa się inwestycje Toyoty w Polsce (s., 57), znaczenie Polski w produkcji węgla kamiennego (s. 24 i 25), ruchu turystycznego (s. 126). Polska wymieniana jest w zestawieniach porównawczych wybranych krajów (np. s. 25). W zagadnieniach szczegółowych, dotyczących zagadnień litewskich, obecność Polski również jest zauważana. Tak jest w przypadku wysokiego miejsca naszego kraju w wymianie handlowej Litwy (s. 131), czy też w związku z mostem energetycznym łączącym Litwę (poprzez Polskę) z UE (s. 38 i 40). Polska i Litwa wymienione są obok siebie, jako kraje protestujące przeciwko budowie rurociągu bałtyckiego (s. 30). Zastanawia natomiast brak dużych polskich (i nie tylko polskich) portów w tabeli prezentującej porty bałtyckie (s. 117).

Zauważalną zmianą w stosunku do poprzednich edycji serii „Ziemia” jest poprawa jakości języka w tłumaczeniach firmowanych nazwiskiem pana Jana Sienkiewicza. Nadal jednak wychwycić można fragmenty odbiegające od standardów polskiego języka literackiego. Przykładem może być słowo „niemało”, które występuje w tekście nagminnie tam, gdzie powinno znajdować się słowo „wiele”. Wymienić wszystkich błędów językowych jednak nie sposób, gdyż konieczne byłoby w tym celu odrębne opracowanie językoznawcze.